

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

Міжнародна стратегія економічного розвитку регіону

Международная стратегия экономического развития региона

International Strategy of Region Economic Development

Матеріали
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, Україна, 3–5 вересня 2013 року)

Суми
Сумський державний університет
2013

майже на всій території України, за винятком західних областей. Схоже, що тут вже почав змінюватися стереотип стосовно придбання вживаних авто, і споживачі в першу чергу стали вивчати пропозиції нових автомобілів. Ще не надто розглядають вживані авто, як альтернативу новому в Києві і областях Центральної України.

Тут збут вживаних авто впав на 24-40% в останні місяці 2009 року, вважаючи за краще ще пошукати авто на розпродажах в автосалонах. У 2010 році ринок вживаних автомобілів продовжив падіння, але темпи все ж таки менші, ніж на ринку нових авто.

Крім того, ринок вживаних автомобілів буде трансформуватися в слід за скороченням платоспроможного попиту, в бік все більше недорогих авто. У

2013 році на ринку відбулося зростання пропозиції щодо "заставних" автомобілів, тому що банки посилили роботу з неплатниками автокредитів.

РОЗВИТОК ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ В РАМКАХ ЄВРОРЕГІОНУ «ЯРОСЛАВНА»

Радченко Е. Є.

Сумський державний університет, Україна

Зростаючий взаємозв'язок регіональних економік потребує будівництва нової територіальної логіки економічної діяльності, застосування гнучких та ефективних форм колективних дій, націлювання їх на отримання додаткової вартості транскордонного співробітництва. Значний внесок у ці процеси вносять прикордонні області, які формують основні напрями торгово-економічних, науково-технічних і гуманітарних відносин України.

Однією з ефективних та загальноприйнятих форм транскордонного співробітництва є створення євро регіонів. Відповідно до Закону України «Про транскордонне співробітництво» євро регіон – це організаційна форма співробітництва адміністративно-територіальних одиниць європейських держав, що здійснюється відповідно до дво- або багатосторонніх угод про транскордонне співробітництво [1].

Однією з форм прикордонного співробітництва між Сумською областю України та Курською областю Російської Федерації є створення у 2007 році Євро регіону «Ярославна». Під час проведення першого Українсько-російського міжрегіонального економічного форуму, який проходив у місті Геленджик Російської Федерації у жовтні 2010 року, результати співпраці Сумської і Курської областей в рамках Євро регіону «Ярославна» були визнані одними з кращих серед двох країн.

Російська Федерація залишається стратегічним партнером Сумської області у зовнішній торгівлі, її частка в експорті області за 2012 р. становила 63,4%.

Зовнішньоторговельний оборот з Росією за підсумками 2012 р. склав 698 млн. дол. США і знизився на 1,3%, при цьому експортні поставки склали

590,6 млн. дол. США і збільшилися на 1,3%, імпорتنі склали 107,4 млн. дол. США і зменшилися на 13,6%. Сальдо зовнішньої торгівлі з Росією позитивне і склало 483,3 млн. дол. США [2].

За останні роки Сумщина досягла значних позитивних результатів у сфері міжнародних відносин та розвитку експортного потенціалу регіону. До створення Єврорегіону «Ярославна» у 2007 році експортно-імпорتنі операції між регіонами здійснювали 20 підприємств, на сьогодні зовнішньоторговельні операції здійснюють понад 70 підприємств.

У товарній структурі зовнішньої торгівлі з Російською Федерацією найбільшу питому вагу має продукція машинобудування (устаткування для нафтогазового комплексу, відцентрові насоси, запасні частини для двигунів), мінеральні добрива та лакофарбові вироби, точні прилади, недорогі матеріали та вироби з них.

Імпортується в регіон з Російської Федерації хімічна продукція, продукція машинобудування, сировина для харчової промисловості, метали та металопродукція.

До найбільш відомих підприємств, продукція яких йде на експорт до Російської Федерації, належать: ПАТ «Сумське НВО ім. М.В. Фрунзе», ПАТ «Сумський завод «Насосенергомаш», ПАТ «Свеський насосний завод», ПАТ «Нафтопромаш» (насоси, компресори, центрифуги, запасні частини і різні види нафтохімічного устаткування), ТОВ «Мотордеталь – Конотоп» (частини двигунів), Дочірнє підприємство «Завод обважених бурильних і ведучих труб» (трубна продукція).

На машинобудівних підприємствах налагоджено всі види виробництв аж до індивідуального, у т.ч. великих і важких та унікальних машин і устаткування, широкий спектр технологічних процесів і виробничого устаткування. Наявність і активність конструкторських підрозділів на підприємствах і в науково-технічних установах дає можливість оперативно реагувати на зміни запитів на ринках і підтримувати конкурентоздатність продукції [3].

З метою подальшого розвитку Єврорегіону в економічній сфері необхідно розробляти проекти, направлені на розвиток транспортної інфраструктури, підвищення економічного потенціалу прикордонних територій, які впроваджують альтернативні джерела енергії та енергозберігаючі технології. Також, необхідним є створення нових спільних форматів взаємодії, прийняття програм підтримки малого та середнього бізнесу, а також фінансування загальних транскордонних програм.

У подальшому сторони учасниці Єврорегіону «Ярославна» мають активно співпрацювати з Асоціацією європейських прикордонних регіонів (AEBR) та Асамблеєю Європейських регіонів (AER) та використовувати позитивний досвід єврорегіонів в економічному розвитку та розвитку зовнішньоекономічної діяльності.

1. Закон України «Про транскордонне співробітництво» [Електронний ресурс]. – Режим

доступу :<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1861-15>.

2. Головне управління статистики у Сумській області[Електронний ресурс]. – Режим доступу :http://www.sumy.ukrstat.gov.ua/?menu=232&article_id=3615.

3. Стратегія розвитку Сумської області на період до 2015 року «Нова Сумщина – 2015» [Електронний ресурс] : рішення Сумської обласної ради від 29.12.2010. – Режим доступу : <http://sm.gov.ua/ru/rehionalnyi-komitet-z-ekonomichnykh-reform.html?id=1362>.

ФОРМУВАННЯ ПЕРЕДУМОВ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Шипуліна Ю. С., канд. екон. наук, доц.
Сумський державний університет, Україна

Перманентні зміни умов зовнішнього середовища приводять до того, що підприємства не можуть у тривалій перспективі покладатися на існуючі види продукції, технології, ринки, методи організації власної діяльності тощо. Щоб не втратити конкурентоспроможність, забезпечити умови виживання і розвитку вони змушені приводити у відповідність внутрішні можливості розвитку до зовнішніх. Ефективним шляхом забезпечення такої відповідності є інноваційна діяльність. Основною функцією інноваційної діяльності є зміни, що розглядаються як джерело доходу. У даному контексті – зміни, які дозволяють забезпечити відповідність внутрішніх і зовнішніх умов інноваційного розвитку. Загострення конкуренції змушує товаровиробників шукати шляхи інтенсифікації процесів інноваційного розвитку, що потребує належного управління інноваційними змінами.

Аналіз концептуальних підходів вітчизняних і зарубіжних науковців до управління змінами свідчить, що переважна їх більшість зводиться до управління організаційними змінами [1]. Визнаючи справедливості твердження ряду науковців, що на сучасному етапі економічного розвитку серед функцій управління провідну роль відіграє організація, автором показано, що розвиток інноваційним шляхом потребує наявності певних передумов, головною з яких є певний рівень потенціалу інноваційного розвитку. У авторській інтерпретації він складається з трьох потенціалів-підсистем: інноваційного, виробничо-збутового, ринкового. При цьому потенціал інноваційного розвитку розглядається з двох позицій: I – як певна сукупність ресурсів, необхідна і достатня для розвитку інноваційним шляхом; II – як здатність і спроможність реалізувати ці ресурси. Підходи до оцінки і управління ресурсною частиною достатньо опрацьовані і перевірені практикою, проте друга в значній мірі є недослідженою.

Інноваційна діяльність як вид інтелектуальної діяльності в значній мірі залежить від здатності активізувати, реалізувати і розвивати інтелектуальний креативний потенціал колективу працівників підприємства, наявності сприятливого мікроклімату, тобто інноваційної культури. Вона є одним з основних елементів здатнісної частини потенціалу інноваційного розвитку. На думку автора, на рівні підприємства її слід розглядати як накопичені